

Особливості організації та діяльність Євроклубу в загальноосвітніх навчальних закладах

Методичний посібник

Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

Серія «Євроінтеграція в школі»

С.М.Луценко,
А.В.Горон,
О.В.Каленик

Особливості організації та діяльність Євроклубу в загальноосвітніх навчальних закладах

Методичний посібник для педагогів-організаторів та
координаторів євроклубів у загальноосвітніх навчальних закладах

Суми – 2009

Серія «Євроінтеграція в школі» започаткована з метою сприяння інформованості євроінтеграційною проблематикою та поширення методичних матеріалів щодо організації євроінтеграційних процесів у ЗНЗ.

Рецензенти:

Редактор серії:

– А.В.Горон, науковий співробітник лабораторії міжнародного партнерства та інтеграції Сумського ОІППО

Автори-упорядники:

С.М. Луценко, в.о. проректора з наукової роботи СОІППО, А.В.Горон, науковий співробітник лабораторії міжнародного партнерства та інтеграції, О.В. Каленик, науковий співробітник лабораторії міжнародного партнерства та інтеграції.

Даний методичний посібник створений для допомоги педагогам-організаторам та координаторам євроклубів. Автори-упорядники прагнули у стислій формі подати найновішу інформацію про організацію діяльності євроклубів.

Зміст

Вступ	
Основні положення	
Як організувати роботу євроклубу	
Додатки	
Інформаційний довідничок	
Корисні сайти	
Використані джерела	

ВСТУП

Народ України, як і все людство, стоїть на межі нової епохи, в основі якої не лише матеріальні цінності, а й духовні.

Людина в майбутньому все більше буде жити не тільки в національному, а й у глобальному просторі.

Людина інноваційного мислення, інноваційного типу культури, здатна до інноваційного типу діяльності, — лише така людина може бути конкурентоспроможною, такі люди можуть скласти мобільне суспільство, мобільну націю. Тому формування інноваційної людини — нагальне завдання освіти. У нас надмірно консервативна нація. Ця проблема виникла не сьогодні, вона існує в нашій історії, тому ще й нині ми уособлюємо пасивний тип діяльності. Сьогодні краще бути надактивним, ніж надмірно пасивним.

Самопізнання, саморозвиток, самореалізація — тріада, що складає основу людського щастя. І дві з цих складових — в руках освітян.

Система освіти має готувати особистість, яка не лише вміє жити в громадянському суспільстві і правовій державі, а й створювати їх. Адже лише вільна й освічена людина, котра відчуває, що її поважають, може бути корисною в умовах інтелектуалізації будь-якого виду трудової, професійної діяльності.

Якщо людина повинна бути не лише освіченою, а й вільною, освіта має сприяти створенню таких суспільних відносин, за яких люди можуть виступати як вільні особистості, готові до реалізації функцій суб'єктів таких відносин, поважають одне одного, визнають право одне одного на власну думку, спроможні приймати рішення щодо свого та суспільного розвитку, вміють займати позиції і приймати рішення.

Освіченими людьми важче маніпулювати; між ними швидше розвиваються демократичні, гуманістичні взаємини.

2009 рік в Україні визнано Європейським роком креативності та інновацій. Відзначення Року креативності та інновацій в Україні розпочнуть молодіжні європейські клуби.

Заснування Європейських клубів у школі — це лише один із багатьох способів досягнення дуже важливої мети щодо розвитку Європейської свідомості.

Актуальність дослідження діяльності євроклубів в Україні зумовлена євроінтеграційними прагненнями України та приєднанням нашої держави до Болонської декларації (19 травня 2005 р.), у якій підкреслюється необхідність підвищення мобільності студентів вищих навчальних закладів. Проте, зазначені зміни стосуються не лише вищих навчальних закладів. Адже, надати знання та сформувати уміння і установки необхідні для реалізації нових можливостей, потрібно у середніх навчальних закладах. Тобто, на школу лягає завдання підготувати такого випускника, який буде комфортно себе почувати у мобільному єдиному європейському освітньому просторі.

Метою діяльності євроклубів є знайомлення учасників та місцевої громади з Європейським Союзом і з Європою у цілому. В учнів формується

почуття європейської єдності на ґрунті спільної європейської ідентичності. Через євроклуби відбувається пропагування загальноєвропейських демократичних цінностей, ознайомлення із способом життя і культурою населення інших країн Європи, уміння представити власну культуру, країну, спосіб життя.

Основні етапи створення євро клубу

Підготовчий етап	інформування директора школи, затвердження на педагогічній раді школи, інформування вищої інстанції
I етап - Інавгурація євроклубу	випуск шкільної газети з інформацією про план дій клубу, з оголошенням конкурсу на кращий логотип та гасло клубу
II етап – Перші збори євроклубу	вибір керівництво клубу, гасло клубу, логотип, назву, створення статуту клубу
III етап – Практична реалізація	мета євроклубу
IV етап – методи роботи євроклубу	головні завдання євроклубу

Основні положення

Мета: координація дій, пов'язаних з Європейською проблематикою, підготовка молоді до життя в інтегрованій Європі, надання можливості розвитку європейської освіти та будова європейської свідомості. Молодим Європейцям потрібна освіта, яка надасть можливість розвитку «європейської свідомості», що базується на спільній культурній спадщині, спільній гуманітарній традиції та віри у свободу, що завжди мали свій вплив на історію Європи. Гарантом ефективною реалізації програми є утворення такої формули, яка була б найкращою для організації та проведення зустрічей, дискусій та налагодження співпраці заінтересованих проблематикою європейського шкільництва на рівні: учень-вчитель-організації-інституції. Отже, Євроклуби мають бути активними центрами, працюючими на Європейському рівні, у яких учні (молодших та старших класів), співпрацюючи з вчителями, вчать механізмів та правил об'єднаної Європи. Здобута учнями інформація пізніше пропагується ними в найближчому оточенні. Дуже важливим має бути також те, що євроклуби, окрім пропаганди знань на тему європейської інтеграції, розповсюджували б також окремі поняття, такі як відвертість, толерантність, відповідальність, пошана для традиції. Крім цього, можуть також принести немало практичних вигод – знання мов, використання сучасних технік спілкування, здібності роботи у групі та вміння співпрацювати.

Завдання

Ознайомити учнів:

- із країнами Європейського Союзу (географічні, історичні, культурні, економічні особливості);
- із Європейськими організаціями (структура, спосіб діяльності, цілі тощо);
- із молодіжною політикою в нашій країні, у місті і, в цілому, на європейському континенті.

Навчити учнів:

- спілкуватись, ефективно взаємодіяти, працювати в групі;
- досліджувати суспільну проблему;
- бачити проблеми суспільної громади та визначати своє ставлення до них;
- планувати діяльність щодо вирішення проблем громади;
- реалізовувати на практиці свій план дій;
- контактувати з представниками органів влади, місцевого самоврядування, ЗМІ, громадськими організаціями тощо;
- представляти результати власної діяльності та оцінювати її.

Підготовчий етап

Утворення Європейських клубів у навчальних закладах України набуває все більшого поширення як форма педагогічної роботи, що дозволяє ефективно розширювати світогляд підрастаючого покоління і розвивати здатність дітей та

молоді до співпраці не лише у межах однієї держави, але й значно за межами її кордонів.

Євроклуби, що виникають при загальноосвітніх школах, не реєструються як окремі неурядові організації. Вони створюються при навчальних закладах і діють на підставі Положення, що пишеться за участі вчителів, дирекції, учнів і батьків та затверджується директором установи. Така організаційна форма діяльності євроклубу може бути реалізована і у вищих навчальних закладах за участі ректорату, органів студентського самоврядування, кафедр тощо.

Організаційно євроклуби можуть бути оформлені як офіційно зареєстровані згідно чинного законодавства (Закон України «Про об'єднання громадян») неурядові організації. Тоді клуб діє на підставі Статуту, може мати власні банківські рахунки, печатку тощо. У переважній більшості, європейські клуби, що набувають статусу окремої неурядової організації створюються студентами вищих навчальних закладів або лідерами громадських організацій.

При тому, що євроклуби поширюють в Україні інформацію про Європейський Союз і сприяють зближенню молоді України і країн ЄС, дані організації не можуть бути звинувачені у космополітизмі і низькопоклонстві перед чужоземною культурою і цінностями. Серед завдань євроклубів одне із чільних місць посідає пізнання Європи починаючи із власного краю, міста, регіону, держави, як європейської території. Вивчення звичаїв і традицій народів Європи допоможе чітко позиціонувати власну традиційну і сучасну етнічну культуру.

Європейські клуби зародилися в Португалії у 80-ті роки минулого століття. Їхні члени подорожували Європою, знайомилися з новими територіями та народами, налагоджували контакти з новими друзями. Зараз там активно працює мережа з 300 клубів. Ідея створення шкільних європейських клубів належить Маргариті Белард, національному координатору програми «Європейський вимір в освіті». Саме вона визначила, що:

- Європейські клуби – це центри діяльності у сфері Європейської освіти.
- Європейські клуби сформовані на підставі пропозицій, поданих початковою та середньою школами, відповідно до конкретної ситуації та їхніх можливостей.
- Членство в клубах не є обов'язковим для всіх учнів і вчителів.

З середини 1970-х років Євроклуби є загальноприйнятою в усій Європі, багатьох інших країнах в різних регіонах світу формою об'єднання молоді задля:

- організації неформальної освіти та дозвілля;
- поширення інформації;
- сприяння поширенню європейських та загальнолюдських цінностей;
- розвитку контактів між молоддю різних країн.

Діяльність шкільних європейських клубів є найпоширенішою формою позакласної роботи в школі в галузі європейської освіти.

Через євроклуби відбувається пропагування загальноєвропейських демократичних цінностей, ознайомлення із способом життя і культурою

населення інших країн Європи, уміння представити власну культуру, країну, спосіб життя.

Як правило, євроклуби – це центри діяльності у сфері європейської освіти, вільно сформовані за бажанням окремих учителів та учнів. Фахівці стверджують, що кількість їхніх членів в одній школі повинна не перевищувати 20-40 чоловік, і участь у роботі обов'язково має бути добровільною.

Основні форми діяльності європейських клубів:

Шкільний Європейський Клуб (ШЕК) – це форма співпраці вчителів і учнів, яка охоплює різноманітні сфери і спрямована на вивчення європейських цінностей та виховання лідерських якостей у молоді, а також поглиблення їх знань про Європу, європейську інтеграцію країн, історію, географію, культуру, мистецтво, науку.

Ідея заснування клубу може вийти від адміністрації школи, вчителя або учнів. Для початку потрібно знайти групу дітей або молоді, яка зацікавлена європейською тематикою і вчителя, який візьме під опіку (здійснюватиме координацію) даний клуб. Звичайно, що вчителів – опікунів (координаторів) може бути багато. Організація клубу і його діяльність залежить виключно від засновників. Саме вони розробляють статут Клубу, визначають функції, які повинен виконувати клуб, коли відбуватимуться зустрічі.

Регулярні засідання клубу: наприклад, раз на тиждень всі учасники клубу збираються у відведеному приміщенні для навчання, вирішення внутрішніх питань, планування заходів;

Проектна діяльність: Європейський Клуб може ініціювати та реалізувати різноманітні проекти у різних сферах, в яких буде задіяна також і місцева громада. Наприклад, це можуть бути семінари, тренінги, змагання, святкування Днів Європи та ін.;

Спілкування, обміни, візити: долучившись до роботи клубу, його учасники зможуть спілкуватись та організувати обміни з молоддю із інших міст та країн; брати участь у всеукраїнських та міжнародних заходах з європейської освіти.

Як виглядає діяльність ШЕК в рамках однієї школи?

- ШЕК є частиною школи, основна кількість зустрічей відбувається в школі;
- Учні школи – учасники ШЕК;
- Вчитель – координація ШЕК;
- Адміністрація школи – підтримка;
- Проекти розробляються всіма членами ШЕК (співпраця вчителів та учнів);

Центр Європейської Інформації та лабораторія міжнародного партнерства та інтеграції Сумського ОППО – допомагає школі у діяльності ШЕК: методично, інформаційно, консультативно; ініціює та координує міжшкільні заходи, допомагає в пошуку партнерів.

На яких рівнях може діяти ШЄК?

- заходи всередині клубу (засідання, ігри, презентації, перегляд фільмів, рольові ігри, конкурси, вивчення культури країн ЄС, зустріч з волонтерами та ін.);
- заходи на шкільному рівні (конкурси, стінна газета, олімпіади, виставки, святкування Днів Європи та ін.);
- заходи на міському рівні (святкування Днів Європи, благодійні проекти, конкурси та ін.);
- мережева співпраця (співпраця в рамках Мережі Євроклубів Сумщини);
- співпраця з клубами інших міст України (обміни, листування та ін.);
- організація міжнародних заходів.

Клуби мають такі цілі:

- запроваджувати справжній Європейський настрій серед їхніх членів, який потрібно передавати усілякими способами іншим;
- шукати підтримки відповідних організацій з метою покращення поширення інформації про:
 1. Європу (її географічні, історичні, культурні, економічні особливості тощо);
 2. Європейські організації (структуру, спосіб діяльності, цілі тощо);
 3. Європейську спільноту та держави – члени Ради Європи (їхнє політичне, соціальне, культурне життя тощо);
 4. культурну та природну спадщину;
 5. труднощі, що постають перед сучасною Європою.

Цілі Європейської інтеграції:

- сприяти розумінню Європейського плюралізму з його подібними та відмінними рисами;
- сприяти вихованню толерантності та взаємної поваги;
- сприяти розумінню Європейської взаємозалежності та потреб міжнародної співпраці;
- виховувати в учнях – молодих громадянах Європи – почуття відповідальності, зокрема щодо миру, прав людини та захисту навколишнього середовища і культурної спадщини.

Євроклуб може працювати в кількох напрямках:

- клуб країнознавства;
- клуб глобальних проблем і прав людини;
- клуб аматорів іноземної мови;
- клуб етики спілкування й ін.

Колектив педагогів-координаторів й учнів - це свого роду творча лабораторія, що шукає нестандартні форми й методи виховання дітей у позаурочний час, організує дозвілля, розвиває творчі здатності дітей

ЯК ОРГАНІЗУВАТИ ДІЯЛЬНІСТЬ ЄВРОКЛУБУ

I ЕТАП

Євроклуб, який має намір активно працювати повинен почати від активної інформаційної кампанії. Це може бути дуже добре підготовлена шкільна газета з інформацією про план дій клубу. Інші ідеї – оголошення шкільного конкурсу на логотип та гасло клубу або роздрук рекламних листівок на тему євроклубу.

До інавгурації діяльності клубу потрібно добре підготуватися. На урочисте відкриття варто запросити усіх представників тих інституцій, які в майбутньому зможуть надавати різноманітну підтримку як теоретичну так і фінансову. Тому окрім дирекції школи, вчителів, учнів та батьків на інавгурації повинні бути присутніми представники освіти, інституцій та організацій, які мають європейський характер, а також представники місцевого самоврядування. Важливо також, щоб програма інавгурації не була дуже довгою та нудною. Зазвичай вона проводиться за таким зразком:

- Гімн Європейського Союзу
- Промова директора школи
- Представлення ідеї євро клубу і його планованих дій(часто способом короткої інсценізації)
- Проведення конкурсу на логотип та гасло
- Урочисте вручення членських посвідчень

II ЕТАП

Перші збори євроклубу є надзвичайно важливими. Під час першої зустрічі необхідно: вибрати керівництво клубу (голову, секретаря, фінансиста), вибрати гасло (motto), логотип, назву, створити статут клубу, розробити план дій, розписати завдання для учнів та учителів. Створюючи конкретний план дій, треба пам'ятати про головну мету євроклубу. Її реалізація може відбуватися через:

- ✓ розповсюдження інформації на тему міжнародної ситуації, європейської інтеграції та її структур;
- ✓ презентація культури та сучасного обличчя європейських країн
- ✓ ознайомлення теперішніх і майбутніх громадян об'єднаної Європи з культурою своєї країни та проблематикою Середньої та Східної Європи;
- ✓ організація та участь в зустрічах, семінарах, конференціях та інших заходах, що мають за мету поглиблення знань на тему Європи;
- ✓ розробка власних інформаційних матеріалів;
- ✓ участь в міжнародному обміні учнів, вчителів та інших середовищ;
- ✓ співпраця з європейськими клубами та іншими організаціями, які носять європейський характер.

Основне завдання полягає в інформуванні й вихованні молодих людей в дусі спільних європейських цінностей, сприяючи встановленню гарних

стосунків із європейськими молодіжними неурядовими організаціями, підтримуючи курс України на інтеграцію в європейську спільноту.

Обговорюючи спільно поставлені питання, школярі вносять свій посильний інтелектуальний внесок у загальну скарбничку. Іде обмін знаннями, ідеями. Міняється психологічна атмосфера: тут немає відстаючих і неуспішних.

Група займається співробітництвом, співтворчістю. У ході колективного обговорення школярі вчаться чути один одного. Розширюється їхній словниковий запас, активізуються знання по іноземній мові.

Чому це цікаво учню?

- цікаве проведення часу;
- нові знання;
- нові знайомства та друзі;
- ширше коло спілкування;
- можливість подорожувати;
- перспективи на майбутнє;
- розвиток і самореалізація;
- втілення власних бажань;
- пізнання і відкриття нових ідей;
- знайомство з країнами ЄС.

Чому це цікаво вчителю?

- реалізація власних задумів;
- збільшення досвіду роботи у позашкільній діяльності;
- нові знайомства;
- співпраця з колегами з-за кордону;
- обмін знаннями;
- здобуття авторитету серед своїх колег у школі.

Чому це цікаво школі?

- підняття престижу школи;
- можливість приймати участь у програмах;
- навчання лідерству;
- можливість залучити до співпраці всю школу;
- можливість співпрацювати у мережі євроклубів;
- співробітництво з іншими школами за кордоном;
- професійний ріст вчителів, задіяних в шкільних євроклубах;
- нові форми роботи з учнями.

Чому це цікаво батькам?

- залучення батьків до шкільної діяльності;
- зайнятість їх дитини;
- залучення до творчої діяльності;

- розширення кругозору;
- поглиблення зацікавленості з даного предмету;
- поінформованість про Євросоюз у цікавій формі;
- подальший ріст, вибір майбутньої професії їх дітей.

Що це дає :

громаді:

- інформацію про ЄС;
- залучення коштів, інвестиції;
- вирішення місцевих проблем шляхом участі дітей у соціальних проектах;
- формування свідомих членів громади, що вміють вирішувати проблеми, критично мислити;
- покращення іміджу громади.

країні:

Свідомих та добре поінформованих громадян, які вміють компетентно вирішувати різноманітні проблеми та відповідально будувати своє майбутнє.

ІІІ ЕТАП

РЕАЛІЗАЦІЯ ВИБРАНИХ ПРОБЛЕМ НА ПРАКТИЦІ

Нагромадження інформаційних матеріалів

Варто скористатися вже готовими матеріалами, які є в місцевих інституціях, які ведуть інформаційну діяльність на тему європейської інтеграції. Варто також розпочати співпрацю з іншими схожого зразка інституціями на вищому рівні. Неоціненним джерелом інформації та актуальних даних на тему європейської інтеграції є Інтернет.

Видавництво власної газети

Найлегше розпочати від настінної газети, яка швидко буде помічена іншими учнями та людьми, які відвідують школу. Плануючи її, слід пам'ятати про те, що окрім функції таблиці повідомлень та новин, вона повинна також відігравати навчальну роль. Якщо у школі вже видається газета, то можна попросити віддати одну або дві сторінки для справ євроклубу. Якщо члени клубу мають бажання створити власну газету, повинні створити редакційну групу і придумати назву, пов'язану з європейською тематикою. Окрім питань і проблем пов'язаних з діяльністю євроклубу, в газеті можна розмістити статті, присвячені, наприклад, країнам членам ЄС, її інституціям, європейській освіті.

Євроклуб в Інтернеті

На сьогоднішній день дуже важко функціонувати у світі без доступу та використання можливостей, які дає нам Інтернет. Набагато легше налагоджувати стосунки із закордонними шкільними євроклубами через міжнародні мережі. Це дозволяє брати участь у програмах міжнародного обміну, реалізовувати спільні проекти із молодіжними організаціями з сусідніх країн. На спільні проекти, як правило, легше можна знайти фінансування із міжнародних фондів.

По перше, це є досконалий засіб до інформування інших про власну діяльність. Вистачить створити Інтернет сторінку. В цьому може допомогти учитель інформатики. По друге, Інтернет – це досконале джерело інформації на тему європейської інтеграції, Європейського Союзу, а також про країни члени ЄС. І, по третє, Інтернет також дає змогу участі в європейських освітніх програмах та дискусіях, присвячених європейській тематиці. E-mail пошта допомагає в кореспонденції та в обміні досвідом з іншими євроклубами у країні та за її межами.

Організація Європейських Днів

Найбільш «європейським» місяцем у школах є місяць травень, тому що 5 травня відмічаємо День Європи, а 9 травня – День Європейського Союзу. Обидва свята можна відмічати у рамках «Європейського Тижня», під час якого можна організовувати багато цікавих заходів на тему одного, кількох або усіх країн ЄС. Це можуть бути конкурси («Моє місце у Європі»); зустріч з громадянами однієї з європейських країн, які проживають в нашій місцевості; презентація європейських країн (конкурс на кращу презентацію): культура, історія, звичаї, відомі люди та кухня даної країни; конкурс знань на тему Європейського Союзу; літературний конкурс або організація «європейської дискотеки». Варто одночасно подумати про цікаву декорацію школи та видання газети з цієї нагоди.

Бесіди, дебати, семінари

Члени євроклубу можуть організувати бесіди для шкільних колег або для колег членів євроклубу. Плануючи організацію дебатів, слід пам'ятати про розумний вибір теми, яка може викликати різні погляди («ЄС – шанс чи загроза»). Варто вчасно попередити про тему дебатів і попросити приготувати аргументи «за» і «проти». На семінари варто запросити інші європейські клуби. Варто також запросити експертів в даній галузі. Це буде хороша нагода до знайомства, обміну досвідом та презентації своїх організаційних можливостей.

(Публічні дебати (часто із використанням методики проведення шкільних дебатів за форматом Карла Поппера або Парламентських дебатів). Формат Карла Поппера краще підходить для учнів середніх і старших класів. А формат Парламентських дебатів рекомендований для студентів вузів, хоча може бути використаний для старшокласників, що мають достатній досвід гри у Дебати.)

Проведення виставок (фотографій, малюнків, плакатів), конкурсів, випуск інформаційних матеріалів (стінгазети, європейські куточки у класах і

бібліотеках) на теми пов'язані із Європою та Європейським Союзом. Такі форми роботи допомагають залучити нових творчих людей до роботи євроклубу. А також створити позитивні інформаційні приводи для висвітлення роботи клубу у місцевих засобах масової інформації. Журналісти із охотою відвідують подібні заходи, а редактори дають згоду на опублікування матеріалів із прес-релізів.

Організація тренінгових занять і рольових ігор. Для проведення тренінгів часто обирають теми, що навіть частково пов'язані із європейською інтеграцією, але не менше готують учасників до життя у єдиній Європі – формують майстерність спілкування, ефективної взаємодії, вибору професії і подальшого працевлаштування. Серед рольових ігор на європейську тематику чудово зарекомендували себе «Формування майбутнього Європи» та «Європа у кризі». Окрім вищесказаного, ці ігри розроблені для проведення українською та англійською мовами. [2].

Літературні та мистецькі вечори, де учасники знайомляться із творчою спадщиною відомих європейських авторів. Читання літературних творів у оригіналі допомагає подолати мовний бар'єр і розпочати функціональне використання іноземної мови.

Різного роду інформаційні кампанії спрямовані на місцеву громадськість (зустрічі, лекції, вистави, вікторини тощо). Це хороший спосіб популяризувати діяльність євроклубу і залучатися підтримкою місцевих органів влади та спонсорів.

МОЛОДШІ КЛАСИ

«Клуб Молодого Європейця»

Головною метою КМЕ є розповсюдження знань на тему Європи та розвиток європейської свідомості. Діти охоче беруть участь в заняттях, де вони можуть проявити себе, а це є дуже важливим для дітей цього віку.

Для досягнення окреслених цілей і успішного застосування перелічених форм роботи Європейські клуби у школах повинні залишатися справді добровільними об'єднаннями і не перетворюватися у ще один формалізм для звітності.

Ідея діяльності євроклубів за два десятиліття довела свою актуальність і життєздатність у різних країнах Європи. Вона захоплює молодь, стимулює ініціативу і творчість, виховує любов до власної культури і повагу до інших народів, допомагає самореалізації у великій об'єднаній Європі.

Ціль цього молодіжного руху в нашій країні - зблизити українську і європейську молодь, познайомити українських школярів з історією, культурою, традиціями Західних країн, а також просто сприяти спілкуванню школярів нашої країни. Перші євроклуби були створені з метою поліпшити знання школярів про Європейський Союз, сприяти вихованню в них європейської самосвідомості, нової європейської ментальності, щоб молоді люди любили й знали не тільки свої маленькі процвітаючі країни, але й почували себе громадянами нового об'єднаної держави - Європейського Союзу.

Євроклуб - нова неполітична сфера спілкування вчителів й учнів ставить своєю метою зблизити Україну і Європу, навчити взаєморозуміння й співробітництву шляхом реалізації спільних гуманітарних проектів, таких як:

- різнобічне вивчення країн Європейського Союзу;
- всебічне вивчення історії України, як однієї з галузей європейської цивілізації;
- здійснення прямих контактів між школярами й викладачами України і європейських країн;
- поширення ідей нової Європи, дружби між народами й мирним співіснуванням не тільки серед молоді України, але й серед молоді країн СНД.

Шкільні Євроклуби мають вільний доступ до публікацій ЄС, відеоматеріалам і бібліотеці, тому що ця інформація може бути корисною для шкільних уроків історії, літератури, іноземних мов. Також є можливість вступити в переписку й обмінюватися інформацією зі школами в країнах ЄС. Україна в цей час не є членом Європейського Союзу, хоча керівники країни неодноразово заявляли, що зв'язують майбутнє країни саме з європейською інтеграцією. Сприяти такій інтеграції можуть і повинні молодіжні організації.

Досвід показує, що потенціал суспільного сектора набагато більший та вагоміший, чим здається на перший погляд. Молодіжні організації нашої країни, у тому числі й Євроклуб, першими прорвали "залізну завісу" у Європу, зробивши це раніше, ніж політичні лідери. Система молодіжної роботи в Європі може бути прикладом постійної уваги до молодіжної проблематики з боку урядів і міжнародних структур. Поряд із цим, найважливішим фактором залишаються дії громадських організацій - молодіжних і дитячих - у процесі прийняття рішень на різних етапах: від підготовки пропозицій до здійснення самих програм. Усвідомлення того факту, що ніхто, крім самих молодих людей, не знає краще про потреби й бажання молоді, повинне прийти до керівників, відповідальним за прийняття найважливіших рішень у сфері молодіжної політики.

При цьому основна увага повинне приділятися молодіжним організаціям, як найбільш структурованим утворенням молодіжних ініціатив, що є виразниками інтересів набагато більше широких шарів молоді, чим тільки тих, кого вони поєднують у своїх рядах. Молодіжні організації України, як, наприклад Євроклуб, не можуть, не хочуть, та й не повинні залишатися осторонь від суспільних процесів, заявляючи про свої інтереси й пріоритети. Перспективи впливу, що відкриваються при цьому, на молодіжну політику в нашій країні, у місті, і в цілому на європейському континенті можуть стати додатковим каталізатором розвитку молодіжного руху в нашій країні.

IV ЕТАП

Методи роботи євро клубів

Головні завдання, котрі євроклуб повинен виконувати, це:

- Організація інформаційних зустрічей
- Організація конкурсів пов'язаних зі знаннями на тему з'єднаної Європи

- Обмін досвідом і знанням з іншими клубами у країні і світі
- Видавництво власних матеріалів, бюлетенів та шкільних газеток
- Організація святкування «Дня Європи»

Регулярні засідання клубу: наприклад, раз на тиждень всі учасники клубу збираються у відведеному приміщенні для навчання, вирішення внутрішніх питань, планування заходів;

Проектна діяльність: Європейський Клуб може ініціювати та реалізувати різноманітні проекти у різних сферах, в яких буде задіяна також і місцева громада. Наприклад, це можуть бути семінари, тренінги, змагання, святкування Днів Європи та ін.;

Спілкування, обміни, візити: долучившись до роботи клубу, його учасники зможуть спілкуватись та організовувати обміни з молоддю із інших міст та країн; брати участь у всеукраїнських та міжнародних заходах з європейської освіти. Організація інформаційних зустрічей.

- **Діяльність клубу** – це, наприклад, праця над статутом, створення назви, гасла, логотипу євроклубу; підготування клубного приміщення; організація різних стратегій міркування на тему акцій, які клуб міг би провести, розробка плану та способу інформування шкільного та локального суспільства (газета настінна, шкільна газета, брошури, бюлетені); ведення клубної хроніки, яка була б презентацією досягнень клубу; власна Інтернет сторінка.
- **Діяльність школи** – це підготовка альбомів та тематичних виставок, організація конкурсів знань про Європу, святкування Дня Європи та свята кожної з європейських країн, організація «маскарадів» та «європейських дискотек», міні-спектаклі; організація поетичних вечорів; проектування та роздрук карт та плакатів. Проведення тематичних семінарів та дебати; приготування «європейських полок» в шкільній бібліотеці та створення папок і тематичних альбомів на підставі зібраних інформацій, редагування інформаційної таблиці, ведення європейських уроків самими учнями – членами євро клубу у своїй школі.
- **Діяльність поза школою** – пошук групи підтримки (у школі, в навколишньому середовищі, центральних інституціях, неурядових організаціях), а також партнерів та спонсорів (місцеве самоврядування, неурядові організації, локальні бізнесові круги); співпраця з мас-медіа, участь в масових заходах пов'язаних з європейською тематикою; проведення лекцій учнями євро клубу для учнів з інших шкіл; налагодження співпраці з іншими євро клубами в країні (обмін кореспонденції, інформаційних матеріалів, досвідом, організація поїздок, зустрічей, спільних заходів); налагодження контактів та співпраця з клубами або школами з інших європейських країн, що може привести до обміну молоді.

Популяризація європейських цінностей допомагає подолати стереотипи негативного ставлення до сусідніх народів, із якими точилися криваві війни

протягом багатьох століть. Як зазначає Джон Мак Кормік у своїй праці «Розуміння Європейського Союзу», у народів Європи є дуже багато того, що їх розділяє – у них бракує спільної історії - і при цьому вони сьогодні налагоджують взаємовигідну співпрацю, долаючи шкідливі стереотипи міжнаціональної ворожнечі [6].

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЄВРОКЛУБ

1. Загальні положення

1.1. Євроклуб – об'єднання однодумців, які зацікавлені європейською тематикою, поглиблюють свої знання про Європу та європейську інтеграцію і поширюють інформацію, що стосується цієї теми, у навчальному закладі та місцевій громаді.

1.2. Діяльність Євроклубу можлива в таких варіантах:

- у формі позакласної форми навчання на базі навчального закладу, наприклад, гурток, секція тощо;
- створення та діяльність Євроклубу у формі молодіжної неурядової організації;
- Євроклуб може бути також інтеграційним середовищем для співпраці декількох навчальних закладів, що розташовані в одному населеному пункті, районі чи мікрорайоні.

2. Мета, основні напрямки, завдання діяльності.

2.1. Мета та основні напрямки діяльності:

- сприяння процесам євроінтеграції, підтримка курсу України на інтеграцію в європейські структури, формування розуміння необхідності приєднання України до європейської співдружності;
- розширення знань про Європу, країни Європейського Союзу;
- інформування про ЄС, євроінтеграційні процеси та співпрацю України та ЄС;
- сприяння вихованню європейської свідомості, пропаганда спільних європейських цінностей;
- поширення інформації про Україну, її місце на Європейському континенті та роль в процесі євроінтеграції;
- знайомство з механізмом функціонування демократії і громадянського суспільства;
- налагодження співпраці української молоді з ровесниками з інших країн Європи;
- створення сприятливих умов для самореалізації учнівської молоді;
- пропаганда ідей демократії, громадянського суспільства та європейської інтеграції;
- вироблення нового стилю відносин, поведінки, мислення;
- підготовка молоді до життя в об'єднаній Європі.

2.2. Завдання Євроклубу:

- різнобічне вивчення історії, культури, звичаїв та традицій як країн Європейського союзу, так і України як невід'ємної частини європейської цивілізації;
- встановлення зв'язків з молоддю країн Європи через програми молодіжних обмінів та листування, виконання спільних проектів;

- одержання та поширення інформації про історію, розвиток, сучасний стан та подальші перспективи інтеграційних процесів у Європі;
- удосконалення навичок самостійного здобування та критичного аналізу інформації;
- збір документації та інформації щодо діяльності організаційних структур ЄС;
- організація різноманітних заходів з метою поширення інформації про ЄС, європейські організації, європейську спільноту;
- залучення вітчизняних партнерів з метою поширення інформації про географічні, історичні, культурні, економічні особливості Європи, європейські організації, цілі європейської інтеграції;
- розвиток духу партнерського співробітництва та взаємодопомоги;
- мотивація до вивчення іноземних мов.

2.3. Кожен Євроклуб повинен мати власний статут, на основі якого визначаються основні завдання та напрямки діяльності клубу.

3. Структура Євроклубу, організація діяльності

3.1. Європейські клуби – це центри діяльності у сфері Європейської освіти.

3.2. Європейські клуби формуються на підставі пропозицій, поданих початковою та середньою школами, відповідно до конкретної ситуації та їхніх можливостей.

3.3. Залучення до діяльності клубу батьків, представників громадськості, ЗМІ тощо.

3.4. Створення ініціативної групи

3.5. Основні форми діяльності європейських клубів:

–регулярні засідання клубу: наприклад, раз на тиждень всі учасники клубу збираються у відведеному приміщенні для навчання, вирішення внутрішніх питань, планування заходів;

–проектна діяльність: Європейський Клуб може ініціювати та реалізувати різноманітні проекти у різних сферах, в яких буде задіяна також і місцева громада. Наприклад, це можуть бути семінари, тренінги, змагання, святкування Днів Європи та ін.;

–спілкування, обміни, візити: долучившись до роботи клубу, його учасники зможуть спілкуватись та організовувати обміни з молоддю із інших міст та країн; брати участь у всеукраїнських та міжнародних заходах з європейської освіти.

3.6. Євроклуб працює в кількох напрямках:

- клуб країнознавства;
- клуб глобальних проблем і прав людини;
- клуб аматорів іноземної мови;
- клуб етики спілкування й ін.

4. Функціональні обов'язки членів Євроклубу.

4.1. Членом клубу може бути кожен учень школи.

4.2. Статус члена клубу присвоює рада клубу згідно з поданням зацікавленої особи:

–якщо рада клубу має сумніви щодо обґрунтованості прийняття цієї особи до клубу, то вона звертається до загальних зборів щодо прийняття відповідного рішення;

–на вимогу ради загальні збори можуть відмовити у прийнятті до клубу, якщо існують поважні та обґрунтовані побоювання, що членство цієї особи могло б якимсь чином йому зашкодити.

4.3. Правом кожного члена клубу є:

–участь у загальних зборах клубу;

–активне та пасивне виборче право під час обрання керівних органів клубу;

–складання пропозицій стосовно діяльності клубу та активна участь в дискусіях на цю тему.

4.4. Обов'язком кожного члена є:

–дотримання статуту;

–активна участь в ініціативах, які клуб бере на себе, та допомога в їх реалізації, узгоджена з керівництвом клубу та іншими членами; підпорядкування рішенням керівництва клубу.

4.5. Членство в клубах не є обов'язковим для всіх учнів та вчителів

5. Керівні органи клубу

5.1. Керівними органами клубу є:

–загальні збори;

–рада клубу.

ПЛАН РОБОТИ ЄВРОКЛУБУ ВПРОДОВЖ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ (Проект)

МІСЯЦІ	НАПРЯМКИ РОБОТИ
Вересень	Затвердження плану роботи Формування складу Євроклубу
Жовтень	Посвята в члени Євроклубу Збір і поширення матеріалів на тему «Європа — наш спільний дім» Звіт відповідальних за листування та пошуки партнерів
Листопад	Розробка пропозицій щодо проведення обмінів Збір і поширення матеріалів на тему «Україна в об'єднаній Європі» Звіт про проведення Інтернет-пошуків Реалізація програми обмінів
Грудень	Збір і поширення матеріалів на тему «Європейські цінності та стандарти» Звіт про реалізацію програми обмінів
Січень	Звіт відповідальних за зв'язки з громадськістю Збір і поширення матеріалів на тему «Сучасні реалії та перспективи євроінтеграційного розвитку України» Підбір матеріалів для тематичних виставок
Лютий	Тренінг «Європейські цінності і українська молодь» Збір і поширення матеріалів на тему «Актуальна інформація про ЄС» «Європейська інтеграція – магістральний розвиток континенту» Звіт про листування та Інтернет-пошуки
Березень	Розробка плану проведення Дня Європи Збір і поширення матеріалів на тему «Історія України – історія Європи» Огляд інформації на європейську тематику в ЗМІ
Квітень	Створення каталогу «Віртуальна Європа» Участь в організації і проведенні заходів на європейську тематику Участь в конкурсах і проектах
Травень	Презентація роботи Євроклубу Святкування Дня Європи Підсумки роботи Євроклубу за рік

Презентації сценаріїв та занять із членами євроклубу

Додаток 3

ТЕМА Шкільний Європейський клуб – десять кроків навчання волонтерству у громаді

АВТОР РОЗРОБКИ

Марина Лисунь

Вінницький державний педагогічний
університет

ОРГАНІЗАЦІЯ РОБОЧОГО ПРОСТОРУ

середина приміщення вільна, стільці
розташовані півколом, за ними стоять
3 столи таким чином, щоб учні могли
змінювати робоче місце.

ОБЛАДНАННЯ

3 картки (зелена, фіолетова,
помаранчева) для кожного учня,
олівці, фломастери, папір,
схематичний малюнок волонтера,
прапорці-наклейки блакитно-жовтого
та зеленого кольорів, фліп-чарт.

МАТЕРІАЛИ

Інтернет-статті про перебування
волонтерів у громаді, повідомлення,
що стосуються волонтерів, на сайтах
European Youth Portal.

ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАНЯТТЯ

1. Тренер зачитує різні визначення поняття «волонтер» та просить охарактеризувати особу волонтера.

2. Подається коротка інформація про волонтерство у громаді, його переваги. Переваги визначають учні та тренери, результати мозкового штурму фіксуються. Важливим є апелювання до особистого досвіду учнів.

3. Робота над визначенням особистісних рис волонтера, що обумовлюють успішну співпрацю з громадою. Усі риси, що їх називають учні, записуються навколо умовного зображення волонтера. Після цього тренер пропонує визначити риси, необхідні волонтеріві-українцеві (на блакитно-жовтих прапорцях-наклейках) та іноземцеві (на зелених прапорцях).

4. Учні повторно знайомляться з вже готовим плакатом. Після цього учні отримують завдання намалювати проект емблеми волонтера. Тренер нагадує основні вимоги до виготовлення ескізу емблеми. По завершенню роботи малюнки збирають.

5. Тренер підсумовує виконану роботу і пропонує обговорити діяльність євроклубівського волонтера у місцевій громаді. Спочатку учасники разом визначають основні сфери такої діяльності. Наприклад, допомога людям похилого віку, дітям з особливими потребами, робота з інформаційними

матеріалами, організація спортивних змагань, дозвілля тощо. Учні визначають за допомогою кольорових карток важливість тієї чи іншої сфери діяльності волонтера (1,2,3 місце).

6. Відбувається поділ на групи за певною ознакою. На підставі різноманітних джерел, власного життєвого досвіду учні опрацьовують кожен сферу діяльності волонтера. При цьому результати роботи записуються.

7. Представники кожної групи презентують результати своєї роботи. Тренери в цей час вивішують виготовлені раніше ескізи емблем.

8. По завершенню обговорення групи вибирають для себе одну з емблем і беруть участь у вікторині, що має на меті перевірити рівень засвоєння матеріалу, опрацьованого в групах. Тренер пропонує ситуацію, а учні визначають до якої сфери вона належить. Тренер доповнює відповіді учнів.

9. Підсумки заняття у формі рольової гри. Один з учнів виступає у ролі волонтера, а решта говорить про свої очікування щодо співпраці. Педагог «пригадує», що не оголошував попередньо тему заняття, й пропонує учням самостійно її визначити. Обрана тема записується на дошці.

10. Відбувається рефлексія.

ТЕМА Україна та євроінтеграція
ВІКОВА ГРУПА 6-7 класи

АВТОР РОЗРОБКИ

Паришкура Наталя.
Дніпропетровський
національний університет

ЕТАП 1. Інтерактивна гра «Це класно». Всі учасники стають в коло та по черзі говорять про свою найзаповітнішу мрію, або про те, хто ким бажає стати в майбутньому тощо. Після кожного учасника, вся група гуртом говорить: «Це класно», при цьому піднімаючи вгору руку.

ЕТАП 2. Інсценізація казки «Теремок». Є така дуже гарна хатина — «Теремок» (Євросоюз), де проживають в мирі і злагоді багато учасників (різних звірів). І тут до них у віконечко постукала згряя маленьких гарненьких лисичок, дуже добрих і привітних по своїй натурі, і просяться, аби їх теж впустили жити в цей гарний будинок. Але в тому домі всі живуть поважаючи та допомагаючи один одному. І тому лисички говорять, що ж вони можуть принести разом з собою, аби всім іншим звірам стало ще краще жити. (Всі декорації: терем, дерева, маски звірів виготовляються самими дітьми на уроках праці та вдома з батьками).

ЕТАП 3. Дискусія на тему: «Що Україна може внести корисного у розвиток Європейської спільноти?» Свої думки учасники можуть висловлювати за допомогою методу PRES:

Я вважаю,

Тому, що

Наприклад,

Отже,

ЕТАП 4. Методом «Так» і «Ні» намагаємось проаналізувати набуті знання учнів. Виносимо три твердження на обговорення:

1. Якщо Україна вступить до ЄС, то в цьому буде більше позитиву, ніж негативу.

2. Якщо Україна вступить до ЄС, то в цьому буде більше негативу ніж позитиву.

3. Якщо Україна вступить до ЄС, то нічого не зміниться.

Учасники на кожне запитання піднімають карточки з «Так» чи «Ні», і по одному представнику від кожної сторони аргументують відповіді.

Повертаємось до першого етапу і знову граємо в гру «Це класно», але тепер кожен з учасників говорить про те, що нового, він дізнався на цьому уроці.

ТЕМА Євроклуб та майбутнє Європи
ВІКОВА ГРУПА 16-20 років

АВТОР РОЗРОБКИ

Даніель Пжигода
Варшавський державний
університет

МЕТОД

метод концентричних кіл

ЦІЛІ Й

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- поєднати загальну тему розвитку європейського співтовариства із особистими перспективами;
- краще розуміти один одного;
- заохотити учасників планувати своє майбутнє;

ТРИВАЛІСТЬ

30 хвилин для кожного етапу і
15 хвилин для підведення
підсумків.

ПЛАН ПРОВЕДЕННЯ

ЕТАП 1. Концентричні кола

1. Об'єднати учасників у дві групи.
2. Розмістити учасників заняття у два кола — внутрішнє та зовнішнє.
3. Ставити запитання. Після кожного запитання учасники повинні змінити місце.

- ▶ Що Ви збираєтесь робити завтра?
- ▶ Що Ви збираєтесь робити впродовж канікул?
- ▶ Що Ви плануєте робити через 6 років (навчатись чи ні)?
- ▶ Що Ви плануєте робити через 15 років?
- ▶ Що Ви плануєте робити через 30 років?

4. Підвести підсумки. Пропозиції для підсумків:

Занотувати ідеї на плакаті; запитати про відчуття учасників, чи було легко роздумувати про майбутнє, що виявилось найважливішим. Це становить початок наступного завдання.

ЕТАП 2. Робота над картою

1. Об'єднати учасників у малі групи по 4-5 осіб;
2. Роздати плакати і запропонувати створити символічну карту Європи через 30 років.

Спершу учасники малюють карту. Під час роботи вони можуть використовувати фотографії, малюнки, цитати, ключові слова. Якщо учасники груп дещо молодшого віку і мають деякі проблеми з символами, тренер повинен заздалегідь підготувати для них картинки і цитати, якими вони можуть скористатись.

3. Вернісаж картин і відзначення найважливіших символів.
4. Підведення результатів. На перекидному плакаті фіксуються символи, що стали «переможцями». Опісля відбувається обговорення результатів упродовж 5 хвилин.

ЕТАП 3. Майбутнє Європи. Процеси

Тренер проводить підготовчу бесіду. Він пояснює, що нічого не відбувається само собою. Ми відповідальні за наше майбутнє і ми повинні працювати в цьому напрямі.

1. Тренер відтворює ідеї з попередньої вправи на плакатах.
2. Учасники об'єднуються у групи, по чотири особи в кожній.
3. Кожна група одержує один плакат; учасники групи повинні написати перший крок, необхідний для того, щоб перетворити ідею в реальність (6 хв.).
4. Тренер плескає у долоні або подає інший знак (зупинка музики тощо). Групи обмінюються плакатами, обдумують і записують наступний крок.
5. Далі — третій і четвертий кроки відповідно.
6. Підведення підсумків.

Пропозиції для підсумовування:

Кожна-група презентує один плакат (на якому зупинилась); інші можуть доповнювати виступи своїми ідеями.

ЕТАП 4. Майбутнє Європи. Інсценізація

1. Об'єднайте учасників у три різні групи і роздайте рольові картки.
2. 30 хвилин підготовки шоу та репетицій. (Учасники можуть використовувати папір, маркери, стрічку...)
3. Інсценізація.
4. Обговорення різних можливостей вікових груп.
5. Підсумок.

Рольова картка №1. Ви повинні розіграти ситуацію у якій студенти 16-20 років пояснюють молодшим сестрам/братом (віку 8-15 років), чому вони повинні думати про майбутнє і що їм слід зробити для реалізації своїх мрій. (*Будьте реалістичні, ви пояснюєте дітям*).

Рольова картка №2. Ви повинні розіграти сцену у якій студенти університету зустрічаються з учнями старших класів і намагаються

переконати їх у тому, що брати активну участь у суспільному житті є дуже важливою справою. *(Подумайте про практичні ідеї).*

Рольова картка №3. Ви повинні розіграти сцену у якій дорослі пояснюють дітям, як важливо для свого майбутнього знати іноземні мови. *(Подумайте про практичні ідеї).*

Наявність спеціальних умінь та знань не обов'язкова.

ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ПІДСУМКІВ

Учасники обговорюватимуть, що вони відчували, виконуючи свої ролі, а тренер може зафіксувати на плакатах різні вікові групи та їхні обов'язки і можливості.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ СЦЕНАРІЇВ ШКІЛЬНИХ ЄС: «Різдвяна подорож по Європі»

Цілі:

- Ознайомлення із святковими та новорічними традиціями у країнах ЄС
- Необхідність культивування регіональних та сімейних традицій як одна із умов збереження власної народної єдності.

Час праці – приблизно 1 місяць.

«Зв'язки моєї місцевості з Європою»

Цілі:

- Ознайомлення з історією своєї місцевості
- Ознайомлення з видатними людьми
- Формування почуття гордості за свій край
- Знайомство з туристичним потенціалом своєї місцевості

Час праці – приблизно 6 місяців

«Європейський Союз у локальному телебаченні»

Цілі:

- Пропагування знань на тему ЄС у локальному середовищі
- Розвиток активності молодих людей
- Навчання презентації перед мікрофоном та камерою
- Формування здібності пошуку, селекції та презентації інформації здобутих різними шляхами
- Здібності написання сценаріїв

Час праці – 10 місяців і більше

Європодорожі – презентація країн ЄС з географічної та туристичної точки зору (що ми можемо показати гостям із-за кордону; що привертає особливу увагу у цій країні; що б ви порадили побачити, попробувати, купити у нашій країні гостям із-за кордону).

Під час програми треба старатися розказувати про одну країну. До цікавих інформацій належить саме основне – столиця, прапор, гімн, хто є при владі; музикальні групи, продукти цієї країни, які можна придбати в магазинах.

Євроосвіта – розповідь про те, у якій формі діти та молодь вивчають матеріали про ЄС. Це:

- презентація цікавих лекцій з різних предметів в рамках освіти;
- фільми на цю тему;

- конкурси;
- презентація результатів конкурсів та нагородження робіт;
- виступи вчителів на тему європейської освіти;
- виступи учнів на тему європейської освіти;
- виступ освітньої влади на цю тему;
- показ та обговорення цікавих підручників.

Євромови – програма присвячується мовам, на яких розмовляють країни ЄС. Це інформація про:

- державну мову даної країни;
- мови, на яких розмовляють етнічні групи або меншини проживаючі на даній території;
- історичне походження мови.

Можна використати магніт. Касети, відео або комп'ютерні програми. Одним із елементів може бути читання реклам та надписів, які можна зустріти на вулицях міста, на вокзалах, в аеропорті, у банках, офісах обміну валюти і т.д. з показом картинок, фотографій або фільмів. Відповідні слова міжнародного походження, імена, запозичені слова у нашій країні (технічна термінологія), їх походження та , якщо можливо, час та історичні обставини при яких це слово з'явилося у нашій країні. Гра – порівняння надписів на футболках, чашках; найдовші та найкоротші слова; слова, які схожі за вимовою та різні за значенням. Переклад популярних пісень, , фільмів, музичних груп.

Євродерево. Програма має за мету нагромадження та впорядкування інформації на тему організацій, які займаються проблематикою ЄС на нашій території у різних аспектах громадського, економічного та політичного життя. Це:

- назва та адреса організацій;
- обсяг діяльності, радіус дій;
- плани та наміри на майбутнє;
- контакти і зв'язки у державі та за її межами.

Використовуємо схему дерева. Його пнем є європейська проблематика, гілки – різні галузі суспільного, економічного та політичного життя:

- освіта;
- культура;
- спорт;
- туризм;
- сільське господарство;
- екологія;
- здоров'я.

Дрібні гілочки – це назви організацій, які займаються даною галуззю. Також можна використовувати фільми, інтерв'ю.

Дерево використовується як символ розвитку, розростання . Буває, що гілочка засихає, але завжди можуть вирости нові, навіть ще кращі.

«Євродискотека»

Цілі:

- ознайомлення з музикою та виконавцями з країн ЄС;
- здібність пошуку інформації, використовуючи різні джерела;
- інтеграція з молодіжним суспільством та свій вклад до неї;
- вироблення почуття обов'язку та відповідальності за виконання завдання.

Методи та форми:

- праця у групі;
- завдання.

Реалізатори:

- Молодь 5 євроклубів;
- Самоврядування 5 шкіл(гімназій).

Час праці: 5 місяців

Організація та проведення роботи:

1. Організаційна зустріч представників груп зацікавлених проектом:

- Презентація ідеї;
- Жеребкування категорії музики;
- Жеребкування назви місяця, коли відбудеться дискотека;
- Встановлення термінів, визначення місця проведення.

2. Підготовча праця груп.

- Приготування набору записів;
- Опрацювання коротких інформацій про групи (країна, місто);
- Приготування перекладу назв пісень;
- Виконання декорацій тематично пов'язаної з проектом;
- Оформлення плакатів.

На цих дискотеках молодь танцює під музику одного типу.

Пропонуються наступні категорії:

- Музика англійських виконавців;
- Іспанських;
- Німецьких;
- Італійських;
- Французьких.

Послідовність категорій на дискотеці також не випадкова. Зазвичай, можна розпочати з найбільш популярних англійських виконавців. Закінчити цикл можна французькою музикою у травні, який має особливе значення із-за важливих подій у історії Євроінтеграції, де Франція відіграла велику роль. Пропонується також презентація французьких «Батьків Європи» у вигляді фотографій та коротких інформацій про їх діяльність.

Під час кожної дискотеки організується крамничка-бар, з акцентами пов'язаними з категоріями країн, музика яких буде звучати на дискотеці (солодощі країни, фотокартки зі стравами, характерних для регіону з рецептом);

Англія – печиво до чаю;

Італія – піцца;

Іспанія – помаранчі, мандаринки;

Німецька – сардельки;

Франція – багет, солодкі рогалики.

Конкурси:

- на найвідомішого виконавця;
- знань, пов'язаних із знайомством географічних понять, які відносяться до країн даної групи, їх символіки, історії, відомих людей, літератури, мистецтва;
- кількість та назва країн, де вживається мова на якій виконуються пісні;
- знайомство з фактами, пов'язаними з європейською інтеграцією, прізвища відомих людей зв'язаних з євроінтеграцією;
- презентація різних цікавих історій та розповідей про дітей та молодь, яка живе в країнах, пісні яких виконуються.

Пропоновані теми:

- Інтереси молодих людей;
- Проведення вільного часу;
- Шкільні проблеми(форма, оцінювання, мода).

Анкета для учасників Євродискотеки:

1. Чи подобається тобі сьогоднішня музика?
2. Що ти знаєш про країни, музика яких звучала сьогодні?
3. Чи дізнався ти щось нове про ці країни?
4. Чи хотів би ти збагатити свої знання про ЄС?
5. Для чого ти використовуєш знання про ЄС?
 - для власного розвитку;
 - для майбутньої праці;
 - для туристичних цілей;
 - для контактів з людьми, які проживають у країнах ЄС;
 - ці знання мені не потрібні;
 - чи хотів би ти жити в якій-небудь країні, музику якої ти сьогодні слухав?

«Суд над євро»

Цілі проекту:

- Ознайомлення з новою валютою, яка вживається в 12 країнах ЄС;
- Вираження власних поглядів;
- Вміння захисту власної думки.

Методи та форми праці:

- Проект;
- Симуляція судового процесу.

Реалізатори – молодь старших класів (3 євроклуби).

Етапи реалізації:

1. Організаційна зустріч представників євроклубів. Інформування. Жеребкування.
2. Зустріч з суддею. Ознайомлення з перебігом судового процесу.
3. Вибір судді, прокуратури, секретарів.
4. Праця над підготовленням «доказів» та підготовка фінального заходу.
5. Судовий процес. Предмет справи: Спільна валюта покращує чи ускладнює життя пересічного громадянина?

Опис реалізації:

Під час першої зустрічі координатор інформує про загальні засади проекту. Розказує про історію нової європейської валюти, питає про знання учасників про її впровадження в країнах ЄС, проводить дискусію на цю тему. Вводить пропозицію проведення суду над євро. Можна розглянути 3 завдання:

- Створення акту скарги та нагромадження доказів проти євро;
- Нагромадження доказів, підтримуючих нову валюту та проведення захисту;
- Приготування зали, у якому відбудеться процес фінальної зустрічі (проведення процесу).

Представники груп шляхом жеребкування вибирають завдання для своєї групи. Координатор інформує про термін зустрічі із суддею, передає письмову інформацію про євро членам груп.

Зустріч із суддею повинно (в міру можливостей) відбуватись у будинку суду. Учасники дізнаються як виглядає зал процесів, місце судді, присяжних, оскарженого, захисників та секретаря; дізнаються про перебування свідків у залі, де проходить процес, а також, про права та обов'язки усіх учасників процесу. Пізніше знайомляться з проведенням типового процесу. Групи ставлять запитання, які пригодяться суду над євро. Група, яка вносить скаргу, вибирає між собою прокурора, який має завдання (з допомогою групи) підготувати акт скарги, а також зібрання доказів проти євро.

Група захисту вибирає захисника, збирає інформацію та «свідків» позитивного впливу євро на життя громадян усіх країн. Присяжних обирають серед запрошених гостей (місцевих VIP-ів).

Матеріали захисту як і скарги шукають у актуальній та архівній пресі (Інтернет), пов'язаних з поглядами різних середовищ громадського, політичного та економічного життя, а також пересічних громадян, з періоду впровадження євро та з того часу, коли валюта стала офіційними грішми. Готують таким чином «показання» банкірів, підприємців, туристів, торговців

Можна запросити представників усіх євроклубів, якщо дозволяє приміщення.

Додаткові матеріали:

1. Подорож до Європи за одну валюту
2. Порівняння цін продуктів та послуг різних країн.
3. Вживання кредитних карток (Master Card) під час подорожі.
4. Заниження коштів організаторів закордонних поїздок.
5. Перераховування у якій валюті буде найбільше вигідно.

Батьки євро:

1. Tommaso Padoa-Schioppa – італійський банкір та економіст.
2. Alexandre Lamfalussy – народився в Угорщині, бельгієць, барон. Був шефом центрального банку Бельгії і Банку Міжнародних Розрахунків в Basle, професором університету в Leuven. Званий «святим духом» євро.
3. Pierre Werner – інспіратор валютної унії з Люксембурга. Був юристом та високим банківським урядовцем. У 1953р. став міністром фінансів та армії Люксембургу, а в 1959-1974 та 1974-1984 був шефом уряду.
4. Robert Mundell – автор теорії «оптимальний валютний простір». Який уже в 60-ті роки говорив про вигоду вживання одної спільної валюти.

Що варто знати про євро?

- Графічний символ євро походить від грецької букви епсілон, тому що саме Греція вважається початком європейської цивілізації. Дві поперечні лінії мають символізувати стабільність валюти. Прихована в піктограмі буква Є походить від назви нашого континенту. Слово євро можна також записати, вживаючи грецький алфавіт – ΕΥΡΩ. На кожній банкноті валюти записано її назву цими двома способами. Саму назву євро прийнято у грудні 1995 р..
- Офіційним скороченням, зареєстрованим через International Standards Organization (ISO), є EUR.
- Деякі країни, хоча є членами ЄС не ввели євро. Банкноти євро друкуються в 15-ти місцях Європи. На друк має право тільки Центральний Банк.
- Банкноти запроєктував австрійський артист Роберт Каліна. Серія називається «Століття та стилі Європи». Кожна банкнота пов'язана з одним із історичних періодів нашого континенту. І так, 5 євро – до стилю класичного, 10 євро – романського, 20 євро – готики, 50 євро – ренесансу, 100 євро – бароко та рококо, 200 євро – до XIX вікових будинків із заліза та скла, 500 євро – до сучасної архітектури XX ст.. на банкнотах знаходяться вікна, брами та мости цих періодів. Вікна та брами символізують відкритість та співпрацю у рамках ЄС, мости – комунікацію між мешканцями Європи та рештою світу. Усі банкноти мають таку саму вартість незалежно від країни.
- Одна сторона усіх монет тієї самої вартості однакова в усіх країнах. Друга сторона різна в залежності від країни.

- Банкноти були запроектовані, враховуючи потреби осіб зі слабким зором. Цифри є великими та випуклими. Кожна банкнота має домінуючий колір. Банкноти відрізняються також розмірами.

Звідки назва євро?

Спільна валюта мала називатися ECU, так як раніше називалась Розрахункова одиниця між країнами ЄС. Однак декому ця назва асоціювалась з середньовічною французькою монетою, а ще комусь – з португальським escudo. Тому, у 1995 р. вирішено, що європейські гроші будуть мати назву євро.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ДОВІДНИЧОК

Що таке Європейський Союз і які країни входять до такого об'єднання?	ЄС — це об'єднання демократичних і економічно розвинутих країн Європи.
Коли ЄС було створено?	7 лютого 1992 р. у Маастрихті (Нідерланди) міністри закордонних справ та міністри фінансів країн-членів Європейського співтовариства підписали Договір про заснування Європейського Союзу. За цим договором назва «Європейський Союз» офіційно замінила назву «Європейське співтовариство».
Скільки держав Європи входить до ЄС на 1 січня 2008 р.?	На 1 січня 2008 року до ЄС входить 27 держав.
Яке місто є адміністративним центром ЄС?	3 лютого 1992 року адміністративним центром є м. Брюссель.
Чи має ЄС свій гімн?	Так. Гімном ЄС є «Ода радості» (9-а симфонія Бетховена).
Чи має ЄС свій прапор?	Так. Це стяг блакитного кольору, в центрі якого коло з 12 зірок. Число зірок не має нічого спільного з кількістю країн-членів організації, проте в різних традиціях «12» є символічним числом, що означає абсолютну досконалість. Це також і кількість місяців у році, і кількість цифр на циферблаті годинника. Коло це символ єдності.
Хто головує у Європейському Союзі	Головування в Європейському Союзі здійснюється по черзі впродовж шести місяців кожною з держав-членів ЄС. Під час головування держава-голова є «обличчям та голосом» Європейського Союзу, висловлюючи позицію від імені всіх країн-членів ЄС. Порядок головування в ЄС було затверджено на період 2005-2020 рр.
Функції країни, що головує в ЄС:	керування роботою Ради Європейського Союзу; підтримка стосунків з іншими інституціями ЄС; представлення Європейського Союзу у міжнародних стосунках. У другій половині 2008 року в ЄС головує Франція. Після Франції з 1 січня 2009 року головування перейде до Чехії, з 1 липня 2009 року — до Швеції, а згодом до Іспанії.

Яким є найвищий орган ЄС?	Найвищим органом ЄС є Європейська Рада. Вона передбачає зустрічі (саміти) президентів та/або прем'єр-міністрів країн-членів ЄС разом з Президентом Європейської Комісії. Такі зустрічі відбуваються до чотирьох разів на рік. У функції Ради входить схвалення загальної політики ЄС та оцінка результатів його діяльності.
Що таке Рада Європейського Союзу?	Рада Європейського Союзу — це Рада міністрів, до складу якої входять по одному міністру від кожної з країн-членів ЄС. Залежно від питань порядку денного збираються міністри закордонних справ, сільського господарства, промисловості, транспорту тощо. Всього існує дев'ять варіантів Рад.
Що таке Європейський Парламент?	Це законодавчий орган ЄС. З 1979 року він обирається прямим загальним голосуванням. Парламентські вибори відбуваються раз на п'ять років. Місця в Європарламенті (загалом 785) розподілено між країнами-членами відповідно до чисельності населення цих країн. Члени Європейського Парламенту засідають в політичних групах європейського масштабу, які об'єднують провідні політичні партії, що діють в ЄС.
Що таке Європейська Комісія?	Європейська Комісія — є виконавчим органом ЄС та діє в інтересах ЄС в цілому. Комісія має право законодавчої ініціативи і виступає гарантом дотримання установчих договорів ЄС. Вона призначається на п'ятирічний термін і затверджується Європейським Парламентом.
Які країни входять до Європейського Союзу?	Європейський Союз має 27 членів. Відповідно до дати вступу до Союзу це такі країни: 25.03.1957 Франція, Німеччина, Італія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург 01.01.1973 Данія, Ірландія, Великобританія 01.01.1981 Греція 01.01.1986 Іспанія, Португалія 01.01.1995 Австрія, Фінляндія, Швеція 01.05.2004 Чехія, Естонія, Кіпр, Латвія, Литва, Угорщина, Мальта, Польща, Словенія, Словаччина 01.01.2007 Болгарія, Румунія
Що таке інституції ЄС?	Є три основні інституції ЄС, що відповідають за прийняття рішень: Європейський Парламент , який представляє інтереси громадян ЄС і безпосередньо ними обирається;

	<p>Рада Європейського Союзу, яка представляє інтереси країн-членів ЄС; Європейська Комісія, яка представляє інтереси ЄС в цілому.</p> <p>Інституційний трикутник виробляє політику й закони, які діють на території ЄС. Саме Комісія розробляє законопроекти, а Парламент і Рада їх ухвалюють. Комісія та держави-члени їх виконують, а Комісія також слідкує за їх дотриманням.</p>
Країни, в яких використовується євро	<p>15 з 27 країн ЄС використовують спільну валюту, а саме: Бельгія, Німеччина, Греція, Іспанія, Франція, Ірландія, Італія, Люксембург, Нідерланди, Австрія, Португалія, Фінляндія, Словенія (з 1 січня 2007р.), Кіпр (з 1 січня 2008р.), Мальта (з 1 січня 2008р.)</p>
Який символ євро?	<p>Символ євро — було розроблено Європейською Комісією на основі грецької літери «іпсилон», яка є першою літерою слова «Європа». Офіційним міжнародним скороченням для євро, є «EUR».</p>
Що таке День Європи і коли він проводиться?	<p>9 травня 1950 року Роберт Шуман вніс пропозицію створити об'єднану Європу для налагодження мирних взаємовідносин на континенті. Пізніше ця пропозиція отримала назву «декларація Шумана». З неї бере початок процес об'єднання, який завершився утворенням Європейського Союзу. Сьогодні день 9 травня став ще одним європейським символом — Днем Європи, який разом з прапором, гімном та єдиною валютою виражає політичну сутність Європейського Союзу.</p>
Які умови, критерії для країн кандидатів на вступ до ЄС?	<p>Головними критеріями визначені: Політичний критерій — «стабільність інститутів, що є гарантами демократії, верховенства права, прав людини і поваги та захисту прав меншин». Економічний критерій — «існування діючої ринкової економіки, а також спроможність впоратися з конкретним тиском та ринковими силами в межах ЄС». Критерій членства — «здатність взяти на себе обов'язки членства, включно з дотриманням цілей політичного, економічного та валютного</p>
Що таке Європейська політика сусідства?	<p>Європейська політика сусідства є важливим кроком у визначенні конкретних умов, на яких Європейський Союз працюватиме зі своїми сусідами, щоб поділитися з ними перевагами свого</p>

	розширення. За допомогою цієї Стратегії пропонується засіб для більш сучасного та політично зорієнтованого підходу ЄС до відносин з країнами-сусідами через об'єднання основних механізмів, що знаходяться у розпорядженні ЄС і держав, що входять до нього.
Що передбачає План дій Україна - ЄС	«План дій Україна – ЄС» документ, що формулює цілу низку заходів, які здійснюють ЄС та Україна для реалізації пріоритетів Європейської політики сусідства та співпраці між Україною та ЄС (трирічний план дій було підписано в 2005 р.).
Що таке Шенгенська зона?	Шенгенська зона є європейським простором вільного переміщення осіб. Основними елементами цього простору є: а) скасування контролю на внутрішніх кордонах країн-учасниць; б) гармонізація умов перетину зовнішніх кордонів країн-учасниць, а також принципів візової політики; в) створення спільної Шенгенської інформаційної системи, що дозволяє країнам-учасникам обмінюватися даними про осіб, які перетнули зовнішні кордони простору. 21 грудня 2007р. до Шенгенської зони вільного переміщення осіб увійшли дев'ять країн Центральної та Східної Європи: Естонія, Латвія, Литва, Польща, Угорщина, Чехія, Словаччина, Словенія та Мальта. Усі дев'ять країн приєдналися до ЄС у травні 2004 року. Сьогодні до Шенгенського простору повною мірою входять 22 із 27-и держав ЄС (окрім Великої Британії, Ірландії, Кіпру, Болгарії та Румунії
Чи можливе збереження національної самобутності в європейській уніфікації?	ЄС гарантує кожному народові, кожній нації збереження національної самобутності. Наприклад, офіційними мовами ЄС є 23 мови його країн членів. Наочним прикладом цієї політики є і те, що 8 січня 2008 р. президент Європейської Комісії Жузе-Мануель Баррозу та прем'єр-міністр Словенії (країни-голови ЄС) Янез Янша офіційно відкрили ініціативу «2008 рік — Європейський рік міжкультурного діалогу». Головна ідея Європейського року міжкультурного діалогу — ідея багатства та розмаїття європейської культури.

Корисні сайти

Європейський Союз

<http://europa.eu.int/>

Європейська Рада

<http://ue.eu.int>

Європейський Парламент

<http://europal.eu.int>

Офіс інформації

<http://europa.eu.int/addresses/of-fices/default.htm>

Європейська комісія

<http://europa.eu.int/>

Офіс Статистики Європейських Співтовариств

<http://europa.eu.int/eurostat.html>

Сторінки євро

<http://euro.eu.int>

Центр європейської інформації м.Суми

<http://www.eu.sumy.ua>

Лабораторія міжнародного партнерства та інтеграції Сумського ОІППО

<http://www.europaoippo/>

Європейські студії – Українська мережа Європейських клубів

http://www.euro.lecos.org/content/view/61_або_60_або52

Українська мережа євроклубів

<http://www.euroclubs.at.ua>

Використані джерела

1. Неприцький О.А. Форми роботи українських євроклубів.
2. Неприцький О.А. Рольові ігри з євроінтеграційної тематики//Відродження. Науково-методичний вісник Вінницького ОППО. – №7. – 2007. – с.137-139
3. Євроклуби в Україні. – Херсон. 2007.
4. Євроклуби: новий вимір в освіті//День – 9 вересня. – 2004.
5. Євроклуби в Україні: організація роботи та успішний досвід. Методичний посібник / За редакцією Кендзьора П.І. – Львів: ЗУКЦ, 2008. – 56 с.
6. Mc. Cormic John. Understanding the European Union. – London. 1999. – p.31
7. Euroclubnetwork. eu Polish Robert Schulman Foundation//<http://www.euroclubnetwork.eu/>
8. Матеріали четвертої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції.<http://intkonf.org/gaevska-laosvita-yak-chinnik-stanovlennya-gromadyanskogo-suspilstva>.
9. O.Kupinskiej, P.Sobolewskiego Eurocluby. Stowarzyszenie “Towarzystwo Amicus”, Bialystok, 2006